

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) k návrhu Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+
Č. J.	61/2020
DATUM ZPRACOVÁNÍ	09. 09. 2020
KONTAKTNÍ OSOBA	Ing. Miloš Rathouský
TELEFON	225 279 801
E-MAIL	mrathousky@spcr.cz

SP ČR se seznámil s textem Strategie a zasílá zde své připomínky:

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

SP ČR se prostřednictvím svých zástupců **aktivně zapojil již před více než dvěma lety do přípravy tohoto strategického dokumentu** a to jak účastí na diskuzních akcích a konferencích, tak i přímým zapojením **viceprezidentky Mgr. Mileny Jabůrkové do práce Externí expertní skupiny**.

Přestože ne všechny naše vstupní pohledy byly konvergentní, podařilo se v diskuzi s Ministerstvem výsledný text doladit tak, že v něm nejsou žádná doporučení, se **kterými bychom zásadně nesouhlasili**. Přesto zůstává několik témat, které doporučujeme ve Strategii **více akcentovat, ať jde o podporu STEM, digitálního (distančního) vzdělávání či kariérového poradenství** (vizte níže v konkrétních připomínkách). Chtěli bychom **poděkovat za zapracování linie odborného vzdělávání** do textu i implementačních karet Strategie. Z pohledu SP ČR je v současné době nejpodstatnější **správně zvolit implementační strategii a umožnit monitorování** jejího naplňování také partnerům mimo Ministerstvo.

SP ČR dále konstatuje, že si za své **osvojuje také všechny připomínky, formulované ve stanovisku ŠKODA Auto**, které jsou obsaženy v příloze našeho stanoviska.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

K TEXTU STRATEGIE VZDĚLÁVACÍ POLITIKY ČR DO ROKU 2030+

1. Vzhledem k zařazení nové strategické linie 1.7 (odborné vzdělávání), doporučujeme doplnění souhrnu Strategického cíle 1 (str. 7 – 9) o zmínku k zařazení tématu odborného vzdělávání a doplnění oblasti digitálního vzdělávání o kroky vedoucí k zajištění distančního vzdělávání jako základní digitální služby státu (vč. zajištění vhodných komunikačních platforem a digitálních učebních zdrojů); u Strategického cíle 2 (str. 10 – 11) pak doporučujeme doplnit zmínku o podpoře nadaných žáků.

Zdůvodnění: Vazba mezi tématy strategických cílů a strategických linií.

Tato připomínka je doporučující.

2. Do Strategické linie 1.3 Hodnocení ve vzdělávání (str. 16) doporučujeme doplnit o záměr přechodu organizace maturitních testů z fyzické distribuce na distribuci elektronickou a u Jednotných přijímacích zkoušek o změnu místa jejich organizace ze SŠ na ZŠ.

Zdůvodnění: Nutný přechod na technologie 21. století; organizace Jednotných přijímacích zkoušek na domovské škole žáka pomůže mj. snížit stres při jejich skládání.

Tato připomínka je doporučující.

3. Do Strategické linie1 navrhujeme na str. 16 vložit novou kapitolu (následující kapitoly přečíslovat):

„1.4 Vzdělávání v přírodních vědách, technologiích, inženýrství, matematice - STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics)

Současný hospodářský rozvoj společnosti se poprvé v historii lidské civilizace nachází situaci, která je v zásadní míře vytvářena vědeckými poznatky a technologiemi, které zabezpečují, ale také formují lidské potřeby - výrobky a služby. Jsou to už dnes známé, ale především zcela nové postupy založené na znalostech matematických postupů a přírodních věd aplikovaných v různých typech technologií a s použitím inženýrských přístupů realizovaných. Budoucí svět bude založen na inovacích, jejichž zdrojem budou kompetence STEM. Budou to nejen věci, systémy a služby bezprostředně související s rozvojem digitálních znalostí, jako je informační technika, automatizace, robotizace, inteligentní kybernetické systémy, umělá inteligence, Big Data apod., ale i další - přímo na digitální poznatky nenavazující - jako jsou materiálové vědy, nanotechnologie, biotechnologie, moderní medicína, nové chemické a jaderné technologie, atd. Budou to také nové sofistikované technologie, které ještě dnes nejsou zformovány, přičemž jejich predikování přináší přesto výzvu vzdělávacím systémům s očekáváním, že na jejich přijetí bude generace nyní vzdělávaných připravena. Koncept STEM je založen na překonávání roztříštěnosti učiva na uzavřené, málo spolu komunikující celky a jeho podstatou je integrace a interdisciplinarita. Důraz je kladen na využívání znalostí ke kreativním aktivitám a týmové spolupráci, což má vést k reálným výsledkům. Propojování jednotlivých disciplín a jejich uplatňování pro praktické využití vede k získávání kritického myšlení a chápání principů podnikavosti a environmentálních problémů. STEM gramotnost se tak stává rozhodující součástí kompetencí a pracovních schopností nezbytných pro uplatnění na proměnném a stále se vyvíjejícím trhu práce.

1. Zajistit podporu vzdělávání dle principů STEM

Zabezpečit možnost faktického a zároveň flexibilního provázání disciplín z oblasti přírodních věd a matematiky a vytváření jejich návaznosti na obecné a speciální technologie a základy inženýrských činností. Takto nabyté znalosti a především dovednosti a postoje, které jsou vnitřním principem konceptu, vyúsťují do STEM gramotnosti, která je základní výbavou zájemců o pracovní pozice na inovujícím se a transformujícím se trhu práce. Základy koncepce STEM je žádoucí využívat ve vzdělávacích programech a učebních postupech ve všech vzdělávacích institucích, počínaje předškolní výchovou až po školy terciární, a bez ohledu na to, zda poskytují všeobecné nebo odborné vzdělávání.

2. Personální zabezpečení výuky a výchovy STEM

Od pedagogů zajišťujících výuku v matematice a v přírodních vědách bude koncept STEM vyžadovat vytvářet vzdělávací postup a formy, které umožní dosáhnout požadované interdisciplinarity. Zpracovatelé RVP a ŠVP v těchto disciplínách a předmětech technického zaměření, respektive v zaměřeních jim blízkých, budou návrhy modernizovaných VP zpracovávat s ohledem na základy konceptu STEM. Při obojím se budou využívat zkušenosti zemí, které již STEM zavedly a budou organizovány odborné diskusní akce, které poskytnou dotčeným pedagogům poznatky potřebné k zavádění nových individuálních vzdělávacích a výchovných postupů. Budou řešeny podmínky pro zapojení externích expertů při naplňování konceptu STEM, především v oblasti technologii a inženýrství, i s případným přímým zapojením do vzdělávacího procesu.“

Zdůvodnění: Chybějící akcentace oblasti STEM v textu jednotlivých opatření Strategie.

Tato připomínka je zásadní.

4. Do Strategické linie 1.4 (po úpravě 1.5), str. 16 – 17, navrhuje doplnit do opatření 1 závazek učinit kroky vedoucí k zajištění distančního vzdělávání jako základní digitální služby státu a do opatření 2 požadavek zajištění vhodných komunikačních platforem, datové konektivity škol a digitálních učebních zdrojů (vč. zdrojů financování).

Zdůvodnění: Tyto oblasti je třeba výrazně akcentovat v návaznosti na vývoj ve vzdělávání po začátku koronavirové pandemie.

Tato připomínka je zásadní.

5. Do Strategické linie 1.7 (po úpravě 1.8), str. 19 – 21, doporučujeme doplnit opatření na zkvalitnění a větší propojení aktérů kariérového poradenství (vč. větší akcentace pozice kariérového poradce na školách).

Zdůvodnění: Zvýšení úspěšnosti žáků nejen u závěrečných/maturitních zkoušek, ale také větší identifikace žáka s oborem a snížení předčasných odchodů ze vzdělávání. Propojení více různých

aktérů nezbytné z důvodu potřeby objektivních informací a nedostatečných kapacit učitelů, kteří se kariérovému poradenství věnují.

Tato připomínka je zásadní.

6. V části Implementace (str. 41 – 44) postrádáme v navrženém Řídícím výboru Strategie 2030+ zastoupení externích aktérů mimo MŠMT. Navrhujeme doplnit zástupce zaměstnavatelů, odborů, hlavních školských asociací a výzkumných organizací ve školství.

Zdůvodnění: Pokud bude monitorovací a řídicí funkce řešena společně s výkonnou složkou jen v rámci MŠMT, hrozí nebezpečí, že stav implementace a případná ohrožení naplňování Strategie nebudou objektivně posuzována a reflektována. Požadujeme proto do řízení implementace zapojit zástupce relevantních externích partnerů.

Tato připomínka je zásadní.

K TEXTU IMPLEMENTAČNÍCH KARET

KE KARTÁM OBECNĚ

7. U všech implementačních karet vnímáme absenci základních informací k úspěšnému manažerskému řízení jejich implementace – z našeho pohledu je u všech karet potřeba doplnit:

- gestora daného úkolu (NPI ČR, konkrétní odbor MŠMT, jiná organizace...);
- konkrétní měřitelné cíle/indikátory naplňování u každého jednotlivého opatření;
- konkrétní termíny plnění/průběžného hodnocení;
- způsoby hodnocení dosažení výstupů.

Zdůvodnění: V případě, že nebudou jednoznačně a jasně stanoveny všechny odpovědnosti, monitorovací indikátory a konkrétní požadované výstupy, hrozí z manažerské zkušenosti členských firem SP ČR ztráta kontroly nad naplňováním Strategie a v krajním případě i její neúspěch.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNĚ K JEDNOTLIVÝM KARTÁM

8. V kartě č. 2 Revize RVP ZV a systém metodické podpory pro školy a pedagogy požadujeme doplnění **Klíčové aktivity 2.2 Inovovat obsah RVP ZV** takto:

„Obsah RVP ZV bude inovován v klíčových kompetencích, s prioritním zaměřením na tyto zásadní oblasti: matematika a její aplikace, mateřský a cizí jazyk, **základy konceptu STEM** a využití digitálních technologií. Průřezová témata budou aktualizována s ohledem na celospolečenský vývoj a vhodně integrována do vzdělávacích oborů a očekávaných výstupů.“

Zdůvodnění: Nutnost zdůraznění konceptu STEM, jako jednoho z klíčových bodů inovace obsahu RVP ZV (ve vazbě na připomínku 3)

Tato připomínka je zásadní.

9. V kartě č. 2 Revize RVP ZV a systém metodické podpory pro školy a pedagogy navrhujeme upravit **Klíčovou aktivitu 3.1 Tvorba učebních textů, úprava systému doložek učebnic** takto:

„Zajistit promítnutí revidovaného RVP ZV do učebnic a pracovních sešitů. Odstranit nadbytečná kritéria jejich posuzování a výrazně zjednodušit systém doložek MŠMT. Posouzení se zaměří na soulad učebnice, případně pracovního sešitu s kurikulem a na existenci digitální podoby. V rámci posouzení souladu s RVP ZV bude kladen důraz na požadované odlišení jádrových a rozvíjejících výstupů. ~~Umožnit školám financovat z ONIV i učebnice bez schvalovací doložky.~~

Zdůvodnění: Poslední věta odstavce je v rozporu s předchozím tvrzením, předpokládajícím výrazné zjednodušení systému udělování doložek. Lze předpokládat, že v navrženém uspořádání by pak školy nakupovaly učebnice zcela bez ohledu na doložky. Jelikož je systém doložek jediným momentálně fungujícím způsobem kontroly nejen vzdělávacího obsahu, ale i nakládání se souhrnně stamilionovými částkami na učebnice z prostředků ONIV, doporučujeme systém doložek zachovat, ale výrazně jej modifikovat tak, aby se nestal administrativním molochem a noční můrou nakladatelů. Taktéž by bylo na zvážení navrhnout způsob podpory tvorby digitálních učebnic, odpovídajících záměrům inovace RVP ZV.

Tato připomínka je zásadní.

10. V kartě č. 4 Inovace oborové soustavy navrhujeme doplnit **Klíčovou aktivitu 1.1 Oborová revize a inovace soustavy oborů vzdělání** takto:

„Bude snížen celkový počet oborů vzdělání. Vzdělání bude koncipováno s důrazem na společný odborný základ v rámci příslušné skupiny oborů vzdělání. Tato inovace umožní žákům postupnou profesní volbu a odsune brzkou specializaci. **Nová soustava oborů vzdělání bude vycházet ze struktury Národní soustavy kvalifikací.**“

Zdůvodnění: Vývoj na trhu práce ukazuje, že dosavadní struktura oborů a skupin oborů RVP je zastaralá a mnohdy neodpovídá personálním potřebám zaměstnavatelů (např. slučování pracovních pozic mechanik-elektronik, elektro-automechanik...). Proto navrhujeme přestrukturovat skupiny oborů s ohledem na strukturu skupin Profesionálních kvalifikací v Národní soustavě kvalifikací.

Tato připomínka je zásadní.

Příloha: Připomínky ŠKODA AUTO

ŠKODA

Pozice ŠKODA AUTO k materiálu Strategie vzdělávací politiky ČR do 2030+

Kontext

Reforma školského systému a nastavení dlouhodobé strategie v oblasti vzdělávání jsou důležité pro budoucí konkurenceschopnost a ekonomický růst České republiky, a to pro všechny sektory ekonomiky. Česká republika, jako země s dlouhodobou průmyslovou tradicí, musí v souvislosti s nástupem Průmyslu 4.0 zajistit dostatek kvalifikovaných odborníků, kteří jsou schopni získat klíčové a mnohdy nové dovednosti a umět je správně aplikovat. Nezáměr o technické školy a nedostatek technicky vzdělaných pracovníků dlouhodobě omezuje ekonomický rozvoj v České republice a její konkurenceschopnost v evropském i světovém měřítku.

Společnost ŠKODA AUTO se v oblasti vzdělávání systematicky angažuje na všech úrovních – od roku 1927 provozuje dnešní Střední odborné učiliště strojní, od roku 2000 ŠKODA AUTO Vysokou školu a interní ŠKODA Akademie se věnuje komplexně dalšímu vzdělávání studentů a zaměstnanců (v letech 2017 – 2018 prošlo přes 93 tisíc zaměstnanců prezenčními kurzy odborné, nadodborné a jazykové přípravy). Desítky projektů směřují do podpory zájmu předškolních dětí o techniku, do spolupráce se základními školami v regionech, do spolupráce s odbornými školami, do dalšího vzdělávání a motivace učitelů a do různých forem spolupráce s univerzitami v České republice i v zahraničí. Jen od roku 2013 investovala společnost do modernizace výukových prostor více než 280 milionů korun. Jen v letošním roce plánuje do vzdělávání investovat na 50 milionů EUR.

Podněty ŠKODA AUTO

Strategická linie 1: Proměna obsahu, způsobů a hodnocení vzdělávání

Věříme, že snížení celkového objemu učiva a revize obsahu rámcového vzdělávacího programu se zaměřením na skutečné požadavky 21. století, jako jsou digitální a mediální dovednosti včetně jejich reálné aplikace a omezení tradičního memorování, bude přínosné. Kromě frontální výuky je důležitá i ta projektová, která u žáků rozvíjí nezbytné měkké dovednosti, které jsou důležité pro dlouhodobou konstruktivní práci na určité téma. Je důležité rozvíjet nejen odborné dovednosti, ale také měkké, sociální dovednosti a osobní rozvoj studentů, např. kritické myšlení, komunikaci, práci s chybou, sebehodnocení a tvořivost. Ve ŠKODA AUTO se hlásíme k inovativním projektům a postojům ve školní praxi, např. online lekce, využívání digitálních platforem pro sdílení edukačních materiálů, digitální komunikace s rodiči či přizpůsobení školní části přijímacího řízení. Nechceme pouze dodržovat definované rámcové učební osnovy a podmínky, proto podporujeme zjednodušení školních osnov s možností většího provázání na požadavky zaměstnavatelů, včetně návrhu vzorových školních osnov, které by umožnily výběr vhodné vzdělávací strategie pro učitele.

Nezbytné jsou změny v obsahu i metodice, zaměřené na kombinaci formálního a neformálního vzdělání s cílem vytvořit pozitivní přístup a motivaci k celoživotnímu učení mezi studenty i učiteli. Zaměřením se na klíčové kompetence a znalosti, které jsou nezbytné pro aktivní občanský, profesní a soukromý život, jako je porozumění textu v širším kontextu a jeho praktické využití a současně

ŠKODA

demokratické a občanské formování názorů, je velice důležité, nemělo by se jednat jen o nabytí encyklopedických znalostí.

V části 1.4 se strategie zabývá tématem digitálního vzdělávání. Domníváme se ale, že záměr není dostatečně konkrétní a ambiciózní. Hovoří sice o kompetencích žáků, pedagogů a digitální propasti, ale neobsahuje žádné konkrétní závazky a investice. Pandemie COVID-19 jasně ukázala význam digitálního vzdělávání i mezery v HW a SW vybavení škol, kompetencích učitelů i zmiňovanou digitální propast. Podporujeme, aby byly školy adekvátně vybaveny IT technologiemi na centrální úrovni. Stejně tak podporujeme výměnu osvědčených učebních postupů prostřednictvím sdílených digitálních vzdělávacích platforem, používání digitálních technologií ve třídě, apod., včetně dostupnosti těchto technologií pro každého studenta bez ohledu na jejich socio-ekonomické zázemí. Dále poukazujeme na skutečnost, že v rámci pracovní skupiny NERV pro digitalizaci bylo definováno 8 zajímavých opatření pro digitální školství, která ale nejsou s návrhem strategie nijak provázána.

Dobrou inspirací může být německá digitální strategie obsahující také konkrétní závazky v oblasti digitalizace vzdělávání. Jen v rámci „Digitálního paktu pro školy“ plánuje Německo se spolkovými zeměmi investovat do IT infrastruktury a kompetencí učitelů v období 2019-2024 více než € 5,5 miliard. Při zohlednění velikosti ČR by to byla inspirace pro MŠMT a kraje investovat do digitální infrastruktury základních a středních škol během 5 let na 18 mld. korun.¹

Podporujeme optimalizaci učebních oborů, rušení těch zastaralých a zavedení větší solidarity mezi profesemi odborné přípravy s možností uznání tzv. odborné kvalifikace (propojení školních osnov s národním kvalifikačním systémem) nebo odborné maturity.

¹ Více informací o německém „Digitálním paktu pro školy“ zde: <https://www.digitalpaktschule.de/de/was-ist-derdigitalpakt-schule-1701.html>

Implementační karta „Inovace oborové soustavy“

ŠKODA AUTO silně podporuje principy duálního vzdělávání. Jako zřizovatel SOUs má společnost za cíl propojit odborné kompetence, předávání know-how a zajistit připravenost žáků pro nástup do praxe. Zaměřujeme se na větší propojení mezi teorií a praxí v kontextu odborného vzdělávání ve školách s profesním životem a na co nejširší možné zavádění odborného vzdělávání s prvky duálního systému v reálním pracovním prostředí. Víáme proto zahrnutí využití prvků duálního vzdělávání jako možnost pro žáky a studenty, což v dříve představených Hlavních směrech vzdělávací politiky 2030+ chybělo. Modularizace kurikula a větší flexibilita umožňující větší spolupráci se zaměstnavateli je námi vítána. Jednotný základ učiva pro danou skupinu oborů s cílenou specializací je důležitý.

Předpokládáme, že revize RVP v oblasti základních gramotností zaměřená na kvalitativní změny v klíčových kompetencích jako matematika, bude znamenat zintenzivnění výuky matematiky tak, aby bylo možné zavést povinnou státní maturitu v co nejkratším termínu. Revize RVP by měla zahrnout i zvýšení podílu výuky STEM, IT a digitálních kompetencí a inovativnosti. Pro zatraktivnění předmětů STEM vidíme jako zásadní podporu badatelské výuky, která studentům představí často méně oblíbené předměty ve zcela novém světle. Schopnost abstrakce a logického myšlení se totiž nejvíce projevuje v

ŠKODA

předmětech náročných na abstraktní uvažování. Pro následné uplatnění v technických oborech na vysokých školách je proto tato schopnost klíčová, aby se omezil drop-out rate studentů. Je důležité posilovat klíčové prvky všeobecného vzdělání na všech typech středních škol.

Dle opatření č. 3. „Usnadnění přechodu absolventů na trh práce“ by měla být výstupem analýza současného výkonu odborné praxe a vytvoření standardu kvality a podmínek praktického vyučování. Zde předpokládáme zapojení subjektů, které již prvky duálního vzdělávání v praxi efektivně a úspěšně aplikují. ŠKODA AUTO Vysoká škola je dodnes jedinou vysokou školou v České republice, která již úspěšně zavedla a realizuje duální studium, a to bez jakékoli podpory ze strany státu.

Je důležité podporovat duální studium i na ostatních vysokých školách, ne jen na vyšších odborných. Propojování teorie s praxí, například formou povinných stáží či spoluprací ve výzkumu a vývoji, je jedním ze zásadních předpokladů jak zvýšit relevanci výuky ve vztahu k technologickým změnám.

Implementační karta „Předškolní vzdělávání“

Cílem podpory v oblasti předškolního vzdělávání by měla být také podpora tvořivosti a zručnosti, zájem o techniku a přírodovědné obory a inovativní přístupy. To by mělo být reflektováno i v rámci implementace opatření č. 2 „Úprava RVP PV a zvýšení kvality předškolního vzdělávání“.

Strategická linie 2: Rovný přístup ke vzdělávání

Podporujeme odstraňování nerovností a selektivity ve školském systému, nerovnost přístupu všech studentů ke kvalitnímu vzdělávání. Aktivně spolupracujeme s krajskými základními školami v Mladé Boleslavi, Kvasinách a Vrchlabí v oblasti personální podpory a technického vybavení. Již nyní realizujeme snižování nerovnosti v rámci našich CSR aktivit nebo v rámci tříletého učňovského programu pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami. Individuální podpora pro studenty se speciálními potřebami, která probíhá nejen ve třídě při výuce, ale zejména mimo výuku, kdy se v klidném a bezpečném prostředí může student věnovat vlastnímu rozvoji, je zásadní pro eliminaci disparit.

Strategická linie 3: Podpora pedagogických pracovníků

Je nutné modernizovat přípravu učitelů již na vysokých školách a přizpůsobit vysokoškolská kurikula současným požadavkům a trendům v pedagogice / didaktice a to i v souvislosti s představenými cíli a strategickými liniemi ve Strategii, např. v oblasti výuky ICT. Ačkoliv je tomuto tématu věnována pozornost v textu Strategie, konkrétní způsob implementace ovšem v představených implementačních kartách postrádáme. Kromě podpory studentů pedagogických fakult se nabízí i možnost významnější podpory získání učitelského minima studentů vyšších odborných škol již v rámci studia. Je nutné vytvořit vzdělávací plány se zaměřením na inovativní, individualizované a digitální formy práce a metod ve třídě pro učitele i vedoucí škol, aby bylo možné optimálně využít potenciál každého jednotlivého studenta. Současně je důležité systematicky školit učitele a připravovat je na dlouhodobé pojetí jejich rozvoje. Je důležité nejen školit učitele, ale také všechny osoby v oblasti vedení s ohledem na nové trendy. Klíčová se zdá být změna ve vnímání rolí ředitelů škol. Pro

udržitelný rozvoj školy a kvality výuky je zásadní nenahlížet na ředitele jako na ekonomy spravující chod školy, ale jako na leadry, kteří zejména motivují a koordinují tým učitelů tak, aby docházelo k maximálním synergiím ve výuce a učitelé byli schopni nacházet prostor pro mezipředmětovou a meziročníkovou spolupráci. Významná je také vzájemná podpora spolupráce a komunikace mezi řediteli a sdílení dobré praxe ve vedení škol.

Podporujeme příležitost vyučovat teorii a profesní předměty na školách s bakalářským titulem. Podporujeme návrh kompetenčního profilu učitele, který definuje jasné požadavky a podmínky pro přípravu a praxi profese a který odráží současné globální trendy 21. století. Navrhujeme, aby součástí kompetenčního profilu učitele byla také možnost stát se odborným garantem předmětu pro danou školu, který by zodpovídal za koordinaci pedagogického týmu vyučující daný předmět na dané škole. Dohlížel by na naplňování metodických postupů a na udržení stejné kvality výuky předmětu v rámci školy. Zároveň by vytvoření pozice odborného garantu fungovalo jako motivační prvek pro nové i stávající učitele v rámci rozvoje pedagogického týmu. Současně považujeme za důležitou výměnu příkladů osvědčených postupů jak na školách, tak mezi školami a institucemi na národní i mezinárodní úrovni.

Podporujeme komplexní systém metodické finanční podpory tzv. podpůrných pracovníků na školách (psycholog, kariérový poradce), včetně psychologické podpory učitelů.

Implementační karta „Revize RVP ZV a systém metodické podpory pro školy a pedagogy“

Nejen v rámci Opatření č. 1 „Revize RVP ZV v oblasti ICT“ je nutné modernizovat výukové metody a přípravu učitelů, například formou celoživotního vzdělávání, na výklad tak, aby si žáci nejprve vyslechli teorii, poté však měli možnost vyzkoušet si, jak daná technologie funguje v praxi. Inovace obsahu, která se zaměří na hlubší propojování znalostí a dovedností žáků a jejich rozvoj praktické aplikace, by měla obsahovat také zasvěcení do použití v praxi přímo odborníkem. V rámci podpory rozvíjejících se digitálních dovedností učitelů (opatření 1, klíčová aktivita 1.5) by tedy měla být podporována i kooperace se soukromými subjekty, např. formou různých školení. Zároveň by podpora nových dovedností neměla být limitována pouze na učitele základních škol. Součástí podpory nových dovedností a metodické podpory pro pedagogy, a to jak na základních školách, tak i středním stupni vzdělávání, by mělo být osvojení nových výukových metod v rámci výuky na dálku. Učitelé by měli mít možnosti naučit se, jak efektivně využívat distanční metody a vést žáky při samostudiu a skupinové práci (např. formou výukových videí) na dálku.

V souvislosti s podporou práce učitelů podporujeme vytvoření kariérního řádu s ohledem na cílové pozice učitelů a jejich důležité kompetence (např. celoživotní vzdělávání či projektové řízení), stejně tak jako vytvoření rozvojového programu manažerských leadership dovedností ředitelů a vznik role odborných garantů, kteří odpovídají za daný předmět na dané škole a koordinují systém výuky, metodiku a přijímají odpovědnost za motivaci týmu učitelů daného předmětu a jeho rozvoj.

Důraz na využití digitálních technologií v HSVP 2030+ chyběl, proto vítáme jeho zahrnutí do klíčových oblastí inovace RVP ZV. V kartě ovšem chybí konkrétní opatření, jak zajistit vhodný hardware i software pro školy a studenty, přitom adekvátní vybavení pro každého studenta je pro realizaci nových metod výuky ICT klíčové.

ŠKODA

Inovace obsahu RVP ZV s cílem prioritizovat klíčové kompetence by měly obsahovat i důraz na výuku dalších STEM předmětů, ne pouze matematiky a její aplikace. Klíčem je aplikovat co možná nejvíce principy badatelské výuky, která zvláště u mladších studentů zatraktivní předměty STEM a zajistí pozitivní přístup žáka k technice.

Podporujeme pravidelné hodnocení žáků v jednotlivých ročnících ZŠ ke zvýšení standardizace výstupních kompetencí žáků ZŠ při přechodu na střední školy.

V rámci opatření č. 5 „Pokusné ověřování kombinované formy vzdělávání v základních školách“, které bude vycházet ze zkušeností škol se vzděláváním na dálku způsobené koronavirovou krizí, vidíme riziko ve vyšším rozšíření této formy a to z několika důvodů. Rozšíření této formy výuky, nikoli pouze využití distanční formy ve specifických a výjimečných situacích nebo jako doplňkové formy v rámci standardní prezenční kontaktní výuky, může znamenat potencionální desocializaci žáků, a to ve věku, kdy naopak socializaci potřebují. Zároveň se domníváme, že je to v rozporu s jiným cílem, tudíž omezit počet studentů víceletých gymnázií a tak dosáhnout vyšší integrace žáků s různorodým socioekonomickým zázemím či komputačními dovednostmi. Efektivní distanční výuka je často podmíněna právě socioekonomickým zázemím žáka a proto zůstává otázkou i to, nakolik bude pokusné ověřování reflektovat skutečnost, pokud nebudou zapojeny i školy ze strukturálně postižených regionů.

Strategická linie 4: Zvyšování odborných kapacit, důvěry a vzájemní spolupráce

Podporujeme vytvoření středního článku podpory pro školy. Kooperace škol, stejně tak jako sdílení zkušeností a výměna osvědčených způsobů, je efektivním nástrojem, jak zvýšit kvalitu škol a odstranit nerovnosti. V rámci našich aktivit již toto úsilí realizujeme, např. spoluprací se základními školami, studentskými projekty na středních školách v Mladé Boleslavi či pilotní modularizací s NPICR. Dále se naše střední odborná škola účastní na činnostech AHK (Česko-německá obchodní komora) a spolupracuje s KWB (Správní rada německé ekonomiky pro odborné vzdělávání a přípravu).

Strategická linie 5: Zvýšení financování a zajištění jeho stability

Je nutná potřeba systémově stabilní finanční podpory pro inovace vzdělávacího systému v ČR v oblasti technického vybavení a personální podpory.

Návrh zajištění financování v rámci jednotlivých strategických linií je pozitivní indikací, vzhledem k trvalému podfinancování oblasti vzdělávání v České republice. V roce 2019 se více jak polovina škol potýkala s problémy ohledně dostatku kvalifikovaných učitelů. Nízká atraktivnost učitelského povolání dále ovlivňuje samotnou kvalitu vzdělávání, ale také věkové složení učitelského sboru. Ačkoliv je ve Strategii deklarováno posílení financování v oblasti pregraduální podpory pedagogických pracovníků, konkrétní způsob intervencí a implementace v představených opatřeních zcela chybí. Kromě toho, dle dokumentu Evropský semestr 2020 jsou veřejné výdaje na jednoho studenta poměrně nízké na všech úrovních vzdělávání. Výsledky vzdělávání a přístup k vysokoškolskému vzdělání zůstávají i nadále ovlivněny sociálně-ekonomickým statutem rodiny. Proto je nezbytné do vzdělávacího systému i finančního ohodnocení pedagogů nadále investovat.

ŠKODA

Zároveň je zapotřebí lepší sdílení informací týkajících se čerpání fondů a dotací, a to jak národních, tak evropských. Pro naši společnost je také velmi důležité nevylučovat z finanční podpory i jiné než veřejné školy, které svým strategickým významem překračují hranice regionu, ve kterém působí.

Implementace

Implementace Strategie 2030+ vychází z identifikace klíčových opatření, které jsou zapracovány do implementačních karet. Tato opatření mají dle Strategie největší potenciál přispět k naplnění cílů stanovených ve Strategii. Některá opatření, která také významně přispívají k naplnění deklarovaných cílů, jsou ovšem v představených kartách opomíjena. Ačkoliv se ve Strategii hovoří o nezbytnosti zajistit vhodné podmínky pro hardware, software i aplikaci infrastruktury, v implementačních kartách se hovoří pouze o nezbytnosti revidovat RVP ZV či přípravě metodických materiálů k očekávaným výstupům informatiky a digitální gramotnosti. Opatření, které by vedlo ke snižování nerovností a prevence digitální propasti v kartě opatření zcela chybí, přitom zajištění vhodného hardwaru i softwaru pro školy a samotné žáky je pro tuto strategickou linii a i pro představená opatření naprosto klíčová. Obdobně v představených opatřeních postrádáme klíčové aktivity, které by se věnovaly komplexní profesní přípravě a podpoře učitelů. V implementačních kartách je sice věnována pozornost na podporu řízení škol či metodické / didaktické podpoře učitelů, chybí zde ale opatření na vytvoření kompetenčního profilu učitele či na podporu začínajících a uvádějících učitelů.

Pro hodnocení provádění jednotlivých opatření je nutné přidat konkrétní měřitelné cíle, ukazatele pro výkon jednotlivých činností (KPIs).